

Διάταξη Θεματικής Ενότητας ΘΕΣΠ522 / Ιστορία του Θεάτρου και Δραματολογία II

Σχολή	ΣΑΚΕ	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	
Πρόγραμμα Σπουδών	ΘΕΣΠ	Θεατρικές Σπουδές	
Θεματική Ενότητα	ΘΕΣΠ 522	Ιστορία του Θεάτρου και Δραματολογία II	
Επίπεδο	Προπτυχιακό		Μεταπτυχιακό
			Μάστερ
			✓
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική		
Τύπος Διδασκαλίας	Εξ αποστάσεως		
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική		Επιλογής
	✓		
Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων	3		
Αριθμός Εργασιών	1 (+1 προαιρετική, μόνον όταν δεν εξασφαλίζεται δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις)		
Υπολογισμός Τελικής Βαθμολογίας	Εργασίες	Διαδρ. Δραστ.	Τελικές Εξετάσεις
	30 %	10%	60 %
Αριθμός Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15		

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

Σε αυτή τη θεματική ενότητα οι φοιτητές αποκτούν σφαιρική εποπτεία της ιστορίας του δυτικού θεάτρου από το τέλος του 17^{ου} αιώνα έως τον 20^ό αιώνα. Εξετάζονται τα σπουδαιότερα ορόσημα της ιστορίας του θεάτρου, τα δραματικά είδη και τα σημαντικότερα ρεύματα και σχολές που αναπτύχθηκαν, οι κυριότεροι εκπρόσωποί του, καθώς και οι πιο αξιοσημείωτες εξελίξεις στην αρχιτεκτονική των θεατρικών χώρων, στη σκηνογραφία, στη σκηνοθεσία, στην υποκριτική κτλ.

Εκτός από αυτή την ιστορικού τύπου μελέτη της εξέλιξης του θεάτρου, η θεματική αυτή ενότητα περιλαμβάνει και ενδελεχή ανάγνωση και ερμηνεία 12 κορυφαίων θεατρικών έργων της δυτικής δραματουργίας από το τέλος του 17^{ου} αιώνα έως τον 20^ό αιώνα. Τα θεατρικά έργα αποτελούν κορυφαία δείγματα της παγκόσμιας δραματουργίας, έτσι ώστε οι φοιτητές να έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν αντιπροσωπευτικά τεκμήρια της δραματουργικής παραγωγής των αντίστοιχων φάσεων της θεατρικής ιστορίας. Με τον τρόπο αυτό, οι δύο πτυχές της Θεματικής Ενότητας (ιστορία του θεάτρου και δραματολογία) αλληλοσυμπληρώνονται.

Προαπαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

KAMIA

Σύνθεση Βαθμολογίας			
Τρόπος Αξιολόγησης	Βαρύτητα στον τελικό βαθμό	Φόρτος εργασίας	
		Ώρες	ECTS
Εβδομαδιαία Μελέτη (16 εβδομάδες * ~ 25 ώρες μελέτης ανά εβδο.)	-	~350 – ~390	13
Εργασία 1	30 %	0– ~60	2
Εργασία 2			
Διαδραστικές Δραστ.	10%	15	0
Τελική/Επαναληπτική Εξέταση	60 %	3	0
Σύνολο	100%	350–450	15
Κανονισμοί Βαθμολογίας και Τρόποι Αξιολόγησης			
- Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 10, αν συγκεντρώσει το 100% της πιθανής βαθμολόγησης. - Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 9, αν συγκεντρώσει το 90% της πιθανής βαθμολόγησης, και ούτω καθεξής. - Βαθμός επιτυχίας (Passing rate) 10% βαθμολογίες Διαδραστικών Δραστηριοτήτων (ΔΔ). Η κάθε ΔΔ βαθμολογείται με 1 (Pass) ή 0 (Fail). 30% βαθμολογίες εργασιών. - Η εκπόνηση τουλάχιστο μιας εργασίας είναι υποχρεωτική. Δεύτερη εργασία εκπονείται μόνον εφόσον ο φοιτητής/ φοιτήτρια δεν κατοχυρώσει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις με τη βαθμολογία της πρώτης εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βαθμός της 2^{ης} εργασίας (εφόσον είναι ≥5) και για την 1^η εργασία ο διδάσκων δεν καταχωρίζει βαθμό (αφήνει το σχετικό πεδίο κενό). - Στην περίπτωση που υποβληθούν 2 εργασίες, ο Βαθμός είναι ο ΜΟ των βαθμολογιών των 2 εργασιών 60% Τελικής εξέτασης. Ως βαθμολογική βάση στην τελική εξέταση θεωρείται το 50% του άριστα. - Για να κατοχυρώσει ο φοιτητής δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση θα πρέπει να πληροί και τις 2 κάτω προϋποθέσεις: - Να έχει λάβει τουλάχιστο το 50% του δυναμικού άριστα που αντιστοιχεί στις ΔΔ - Να έχει λάβει τουλάχιστον 50% του δυναμικού άριστα που αντιστοιχεί στις εργασίες - Αν ένας/μια φοιτητής/-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλεύεται προς στην πλησιέστερη μισή μονάδα.			

Κύριες δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτυχθούν

Ο/Η φοιτητής/-τρια που θα ολοκληρώσει επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

- Αναφέρει βασικές πληροφορίες για το ισπανικό θέατρο του Χρυσού Αιώνα και τους εκπροσώπους του (Καλντερόν, Λόπε δε Βέγα), για το θέατρο του γαλλικού κλασικισμού και τους εκπροσώπους του (Ρακίνας, Κορνήλιος, Μολιέρος), καθώς και για το αγγλικό θέατρο της Παλινόρθωσης και τους εκπροσώπους του (Davenant, Etherege, Wycherley, Congreve, Behn)
- Γνωρίζει βασικά στοιχεία για τη θεατρική παραγωγή της εποχής του Διαφωτισμού (Diderot, Rousseau, Lessing), για το ιταλικό μελόδραμα, καθώς και για το γαλλικό (Marivaux, Beaumarchais) και το αγγλικό (Addison, Sheridan, Fielding) κωμικό θέατρο του 18ου και του 19ου αιώνα.
- Γνωρίζει βασικά στοιχεία για το κίνημα «Θύελλα και Ορμή» (Sturm und Drang), για το θέατρο του κλασικισμού και του ρομαντισμού στη Γαλλία, στη Γερμανία και στη Βρετανία.
- Γνωρίζει αντιπροσωπευτικά έργα της νεωτερικής δραματουργίας στις σκανδιναβικές χώρες, στη Ρωσία και αλλού.
- Κατανοεί τη σημασία βασικών πνευματικών και ιδεολογικών ρευμάτων του 20ού αιώνα και να εξακριβώνει την επίδρασή τους στο θέατρο (νατουραλισμός, ρεαλισμός, υπερρεαλισμός, συμβολισμός, εξπρεσιονισμός, κονστρουκτιβισμός, φεμινισμός, υπαρξισμός κτλ.).
- Γνωρίζει βασικά έργα της σύγχρονης δραματουργίας, ιδίως από τον χώρο του Επικού Θεάτρου και του Θεάτρου του Παραλόγου.

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο/Η φοιτητής/-τρια που θα ολοκληρώσει επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

Γνώση (Knowledge)

- Γνωρίζει βασικές πληροφορίες για τη χρονολογική και ειδολογική εξέλιξη του θεάτρου και του δράματος από το τέλος του 17^{ου} αιώνα έως τον 20ό αιώνα.
- Ορίζει τα ειδολογικά και παραστασιακά χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών θεάτρου από το τέλος του 17^{ου} αιώνα έως τον 20ό αιώνα.
- Προσδιορίζει τις βασικές κοινωνικές, πολιτικές, θρησκευτικές και άλλες παραμέτρους που οδήγησαν στην εμφάνιση συγκεκριμένων ειδών θεάτρου ανά τους αιώνες.
- Κατονομάζει βασικούς εκπροσώπους των κυριότερων δραματικών ειδών και μορφών θεάτρου ανά τους αιώνες μαζί με τα κυριότερα έργα τους.

Κατανόηση (Comprehension)

- Συνδέει τις κατά περιόδους εξελίξεις στη δραματουργία και στη θεατρική παραγωγή με τα ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά, θρησκευτικά κ.ά. συγκείμενά τους
- Ταξινομεί συγγραφείς και έργα κατά εποχή και κατά είδος.
- Συγκρίνει παράλληλες εξελίξεις στο θέατρο διαφορετικών χωρών και διαφορετικών περιόδων.

Εφαρμογή (Application)

- Εξετάζει συγκεκριμένα θεατρικά έργα και τα εντάσσει στο ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο τους.
- Χρησιμοποιεί έννοιες και δεδομένα της Ιστορίας του Θεάτρου, για να περιγράψει το περιεχόμενο και τα ιδιολογικά χαρακτηριστικά συγκεκριμένων θεατρικών έργων.
- Καθορίζει τις επιδράσεις διαφόρων θεατρικών συγγραφέων και έργων στη μεταγενέστερη θεατρική έκφραση
- Αναφέρει συγκεκριμένα παραδείγματα από την Ιστορία του Θεάτρου, τα οποία τεκμηριώνουν φαινόμενα και εξελίξεις στον χώρο της θεατρικής γραφής ή/και της σκηνοθεσίας.

Ανάλυση (Analysis)

- Αναλύει τη δραματουργική παραγωγή διαφόρων εποχών, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά κτλ γνωρίσματα κάθε περιόδου
- Αξιολογεί τη συμβολή μειζόνων δραματουργών και σκηνοθετών στην εξέλιξη και ανάπτυξη των θεατρικών μορφών
- Κατηγοριοποιεί τη θεατρική παραγωγή διαφόρων εποχών με βάση εσωτερικά κριτήρια (περιεχομένου, φόρμας κτλ.) και εξωτερικά κριτήρια (ένταξη σε κοινωνικοπολιτικά, ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα)
- Συζητεί τη συμβολή των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών, φορέων και συγγραφέων στην ανάπτυξη της θεατρικής γραφής και της σκηνικής δραστηριότητας.

Σύνθεση (Synthesis)

- Διατυπώνει γραπτά, σε ακαδημαϊκό λόγο, απόψεις και παρατηρήσεις για τη δραματουργική παραγωγή και τη σκηνική όψη διαφόρων περιόδων
- Ενσωματώνει πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί βάσει του υλικού μελέτης στις δικές τους πρωτότυπες αναλύσεις και εκτιμήσεις θεατρικών έργων.
- Παράγει δόκιμο ακαδημαϊκό λόγο χρησιμοποιώντας καθιερωμένη ορολογία, συγκροτώντας δομημένο κείμενο και χρησιμοποιώντας επιστημονική βιβλιογραφία
- Προτείνει τεκμηριωμένες ερμηνείες για φαινόμενα και εξελίξεις στον χώρο της Ιστορίας του Θεάτρου από το τέλος του 17^{ου} αιώνα έως τον 20^ό αιώνα.
- Συνθέτει γραπτός σε ένα συνεκτικό και ενιαίο όλο αποκτηθείσες γνώσεις, ερευνητικά δεδομένα, παρατηρήσεις και ερμηνείες έγκριτων μελετητών.

Αξιολόγηση (Evaluation)

- Αποτιμά τη συμβολή μειζόνων εκπροσώπων του θεάτρου στη δημιουργία, συγκρότηση ή/και ανάπτυξη της θεατρικής γραφής.
- Αξιολογεί τη συμβολή μειζόνων σκηνοθετών στη συγκρότηση και εξέλιξη σκηνικών ιδιωμάτων που άσκησαν ιδιαίτερη επίδραση.
- Επισημαίνει θεατρικές μορφές, είδη, πρόσωπα, τάσεις, ρεύματα κτλ που επηρέασαν με καθοριστικό τρόπο την εξέλιξη του θεάτρου ανά τους αιώνες.

Βιβλιογραφία

Υποχρεωτική βιβλιογραφία

Ιστορία του Θεάτρου

Βασικά εγχειρίδια:

- (1) Oscar G. Brockett και Frankliln J. Hildy, *Ιστορία του Θεάτρου* (μετάφρ. Μ. Βιτεντζάκης κ.ά.), τόμ. Β', Αθήνα: ΚΟΑΝ 2017.
- (2) Oscar G. Brockett και Frankliln J. Hildy, *Ιστορία του Θεάτρου* (μετάφρ. Μ. Βιτεντζάκης κ.ά.), τόμ. Γ', Αθήνα: ΚΟΑΝ 2022.

Δραματολογία

1. Ουίλιαμ Σαίξπηρ, *Μακβέθ* (μετάφρ. Βάιος Λιαπής), Αθήνα: Στιγμή 2016.
2. Κάρολο Γκολντόνι, *Η Λοκαντιέρα* (μετάφρ. Αγαθής Δημητρούκα), Αθήνα: Πατάκης 2011.
3. Ερρίκος φον Κλάιστ, *Η Σπασμένη Στάμνα* (μετάφρ. Τζένης Μαστοράκη), Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας Σχολής Μωραΐτη 2007.
4. Άντον Τσέχοφ, *Ο Θείος Βάνιας* (μετάφρ. Αντιγόνης Φιλιπποπούλου), Αθήνα: Το Ροδακίό 2002.
5. Ερρίκος Ίψεν, *Η Κυρά της Θάλασσας* (μετάφρ. Μαργαρίτας Μέλμπεργκ), Αθήνα: Νεφέλη 2004.
6. Αύγουστος Στρίντμπεργκ, *Ο Πατέρας* (μετάφρ. Νίκου Γκάτσου), Αθήνα: Πατάκης 2011.
7. Μπέρτολτ Μπρεχτ, *Η Όπερα της πεντάρας* (μετάφρ. Σπύρου Ευαγγελάτου), Αθήνα: Αμφι-Θέατρο.
8. Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, *Ματωμένος Γάμος* (μετάφρ. Νίκου Γκάτσου), Αθήνα: Πατάκης 2000 (στον τόμο: *Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, Θέατρο και ποίηση*)
9. Ευγένιος Ιονέσκο, *Η Φαλακρή τραγουδίστρια* (μετάφρ. Γιώλας Κλείτου), Λευκωσία: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
10. Σάμιουελ Μπέκετ, *Περιμένοντας τον Γκοντό* (μετάφρ. Κωνσταντίνου Πουλή), Λευκωσία: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
11. Τενεσή Ουίλιαμς, *Το Γυάλινο Θηριοτροφείο* (μετάφρ. Μαρίας Παύλου), Λευκωσία: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
12. Ευγένιος Ο'Νηλ, *Ταξίδι μιας μεγάλης μέρας μέσα στη νύχτα* (μετάφρ. Νίκου Γκάτσου), Αθήνα: Πατάκης 2004.

Βιβλιογραφία επιλογής

1. BROWN, J. R. (επιμ.). *The Oxford Illustrated History of the Theatre*. Oxford: Oxford University Press 1995.

2. FISCHER-LICHTE, E. 2002. *History of European Drama and Theatre*, μετάφρ. J. Riley. London : Routledge 2002.
3. ROZIK, E. *The Roots of Theatre: Rethinking Ritual and Other Theories of Origin*. Iowa: University of Iowa Press 2002.
4. ΧΑΡΤΝΟΛ, Φ., *Ιστορία του θεάτρου*, μετ. Ρ. Πατεράκη, Αθήνα: Υποδομή 1985.

Επιπρόσθετα θα δίδεται συμπληρωματικό υλικό ανά εβδομάδα.